

خبر

فرهادی مسترکلاس برگزار می‌کند

● گروه هنر: اصغر فرهادی، یکی از برگزارکنندگان مسترکلاس در جشنواره کشور پرتغال خواهد بود. جشنواره بین‌المللی فیلم «کارگردانان جدید، فیلم‌های جدید» که در شهر «اسپینیو» برگزار می‌شود، طبق سنت هر ساله در بخشی موازی با جشنواره با عنوان «Training Ground» از سینماگران برجسته حال‌حاضر سینمای جهان برای برگزاری کارگاه‌های تخصصی و مسترکلاس دعوت به عمل می‌آورد و امسال اصغر فرهادی، کارگردان برنده اسکار ایرانی، یکی از مهمانان ویژه این رویداد سینمایی خواهد بود. بخش «Training Ground» جشنواره فیلم «کارگردانان جدید، فیلم‌های جدید» از تاریخ ۱۹ تا ۲۴ ژوئن (۲۹ خرداد تا سوم تیر) در شهر اسپینوی کشور پرتغال برگزار می‌شود.

مجوزهای هنری بازنگری می‌شود

● گروه هنر: مجوزهای قابل‌صدور حوزه معاونت امور هنری بر اساس قوانین و اقتضانات و به منظور بهبود فضای کسب‌وکار در عرصه هنر، بازبینی می‌شوند.
سیدمجتبی حسینی، معاون امور هنری، در نامه‌ای به مدیران‌کل هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، موسیقی، آموزش و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و هنری و دبیر کارگروه مد و لباس تاکید کرد: «بازبینی مجوزهای حوزه معاونت امور هنری بر اساس قوانین و اقتضانات و به‌منظور بهبود فضای کسب‌وکار هنر، در اولویت قرار گیرد». او با اشاره به مجوزهای معاونت هنری در شش حوزه تعریف‌شده موسیقی، هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، آموزش و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و هنری، ساماندهی مد و لباس و مؤسسات فرهنگی تک‌منظوره عنوان کرد: «بجاست برای تسهیل در امور اجرایی و فعالیت‌های حرفه‌ای هنرمندان، ساماندهی مأموریت‌ها، تکالیف قانونی معاونت و روان‌سازی برنامه‌های در دست اقدام، با همکاری مشاور برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی، مینا و مرجع قانونی صدور هر یک از مجوزها را استخراج و ضمن تطبیق با قانون، وظایف و تکالیف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب مجلس شورای اسلامی (۱۳۶۵) و مصوبات شورای‌عالی انقلاب فرهنگی و در راستای برنامه‌های وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، بازبینی مجوزها بر اساس قوانین و اقتضانات و به‌منظور بهبود فضای کسب‌وکار در عرصه هنر با قید فوریت و اولویت در دستور کار قرار گیرد».

گروه هنر: علیرضا سسید این روزها نمایش «دیوار چهارم» را به نویسندگی خودش در ساعت ۱۸:۳۰ اجرا می‌کند و علاوه‌بر این متن، نمایش‌نامه «هگز» شهر دوشیزگان» را برای محمد حاتمى نوشته که بعد از کار خودش در آتجا ساعت ۲۰:۳۰ اجرا می‌شود. با توجه به جاذبه‌های متفکرانه در این دو متن بهتر دیدیم با او درباره اجرای زیر صفر گپی بزنیم.

آقای سید از «زیر صفر» برایمان بگویند.

«زیر صفر» حرف‌های روز جامعه‌اش را بیان کرده و در جای خودش اثر کاملی است. تمام تلاشمان را کردیم تا به رسالت هنر متعهد باشیم و متعهدانه حرف دل مردم و جامعه‌مان را بزنیم. «زیر صفر» یک اثر مستقل است. مستقل یعنی اینکه ما از جیب خودمان و حتی با قرض، هزینه اجرا را تأمین کردیم و در مدت شش ماه با عشق برای کار و اعتقادمان دویدیم. نتیجه اتفاق مبارکی شد که حرف ماست و تا پایان پایش می‌ایستیم.

ظاهرا استقبال نسبتا خوبی از کار شما صورت گرفته است.

تا حدودی. فکر می‌کنم این کار لباقش بیشتر از این حرف‌ها بود. شاکرم که مخاطب این اثر با رضایت از سالن تئاتر خارج می‌شود، اما احساس می‌کنم که هنوز آن اتفاقی که من توقعش را داشتم پیرامون کار شکل نگرفته است.

ک توقع شما چه بود؟

گفتمان، من فکر می‌کنم تئاتر و اساسا هنر وظیفه‌اش ایجاد اندیشه و دیالوگ در دل جامعه است. آزار می‌بینم از اینکه پس از کارم کسی درخصوص قاپ‌ها، میزآنسن‌ها و... صحبت کند. من نمی‌گویم بحث‌های فنی و ساختاری را کنار بگذاریم، اما احساس می‌کنم همه اینها بهانه و ابزار هستند برای اینکه ما با هم حرف بزنیم؛ در مورد دره‌ایمان، مسائلی که داریم، مشکلاتی که می‌توانیم یا نمی‌توانیم در کنار هم یا به‌تنهایی از عهده حل‌کردنشان بریاییم. جای خالی چنین فضایی بیرون از سالن‌های تئاتر ما به‌شدت احساس می‌شود.

● کمی در مورد خود کار صحبت کنیم. شاید برای خیلی‌ها این سؤال پیش آمده باشد که چهار ایزبود کاملاً مجزای اثر شما را چ‌نخ تسبیحی به هم متصل می‌کند؟

گالری ایده در ماه مبارک رمضان

میزبان خطنقاشی‌های آسمانی

ساناز الیزری در معرض دید علاقه‌مندان به هنر خطنقاشی قرار خواهد گرفت. نمایشگاه «خط و معنا» از روز جمعه، چهارم خرداد ۱۳۹۷ تا پنجشنبه، ۱۰ خرداد، در محل گالری ایده به نشانی خیابان کریمخان زند، خردمند شمالی، خیابان هجدهم، پلاک ۲۶ میزبان علاقه‌مندان به آثار هنری است.

گفت‌وگو با علیرضا سید، نویسنده و کارگردان نمایش «زیر صفر»

نتیجه، اتفاق مبارکی شد که حرف ماست

در وهله اول تم؛ یعنی آن درون‌مایه مشترکی که شما در هر چهار روایت از تهی‌شدن آدمی از اندیشه و هویت می‌بینید. ما با چهار شیوه، با چهار داستان و در چهار موقعیت، آتاتومی خالی‌شدن انسان معاصر از خویشتن را نشان می‌دهیم. ضمن اینکه کار یک روایت تاریخی دارد.

● کمی در مورد این روایت تاریخی و چینش ایزودها بر این اساس بگویند.

دو ایزبود اول در جهانی می‌گذرد که هنوز سرمایه‌داری در آن به پیروزی نرسیده است. در قرن گذشته دنیا شاهد شکست اندیشه‌های مارکس در عمل بود که جبهه راستش ناسیونال‌سوسیالیست‌ها بودند و جبهه چپش کشورهای بلوک شرق. بعدتر سرمایه‌داری به پیروزی رسید بدون آنکه دیگر رقیب یا مخالفی جدی بر سر راه خود داشته باشد. اتفاقی که در «زیر صفر» افتاده، روایت سیر تاریخی تلخی است که بر انسان گذشته. شما می‌بینید که هیچ چیزی تغییر نکرده است. فقط در ظاهر همه‌چیز رنگ‌روبروی روشن‌تر و آرام‌تری به خود گرفته وگرنه هنوز همان تلخی و نابودی سر جای خود باقی است. تنها اتفاقی که افتاده این است که همه‌چیز به‌اصطلاح «لاکچری» شده و خشونت تند و عیان گذشته به خشونتی خاموش و نامرئی تبدیل شده است.

● یعنی اثر چهار ایزبودی شما را می‌توان به دو بخش نسبتاً متفاوت تقسیم کرد؟

بله، دقیقاً. این موضوعی است که من در کارگردانی کار رویش تاکید داشته‌ام. فضای دو ایزبود اول به‌شدت سیاه، تلخ و خشن است. حتی جنس گروتسک و کم‌دی‌اش با آنچه در دو ایزبود پایانی می‌بینید، تفاوت دارد. در دو ایزبود پایانی فضا ناگهان روشن‌تر می‌شود. انگار همه‌چیز رنگ آرامش به خود گرفته و شما می‌توانید نفس راحتی بکشید، اما در عمل وقتی ماجراها به پیش می‌روند، شما با همان وحشت درونی و عمومی دو ایزبود اول مواجه می‌شوید.

این اتفاق از نمایش شما اثری تلخ و ناامیدکننده ناساخته؟

تلخ شاید، اما ناامیدکننده نه. امید در جای‌جای این اثر جاری است، چون در طول تماشای «زیر صفر» شما دائماً از خود می‌پرسید که چرا این آدم‌ها به دست خود این بلاها را بر سر خود می‌آورند. این یعنی امید. این یعنی آموزش. این یعنی تلنگردزن هنرمند به جامعه‌اش. شما دائماً خود را به‌جای شخصیت‌ها می‌گذارید و با خود می‌گویید که من اگر بودم به چنین حماقتی تن نمی‌دادم و حتی ممکن است با خود قسم بخورید که در صورت قرارگرفتن در چنین موقعیت‌هایی، به کار دیگری دست خواهید زد.

● ولی به‌رحال راهکاری هم از سوی شما ارائه نمی‌شود.

راهکار خود شماست. آثاری هستند که وقتی شما به تماشایشان می‌نشینید، شما را در افعال محض فرو می‌برند؛ یعنی اگر خودتان را در موقعیت انسان در این آثار قرار دهید، هرطور که حساب کنید و با هر شیوه‌ای که پیش بروید، باز به همان بن‌بستی می‌رسید که آنر مذکور پیش‌پایتان گذاشته. خب بله، این‌گونه آثار کاملاً ناامیدکننده هستند و هیچ راهکاری پیش‌روی شما نمی‌گذارند. اما این موضوع در مورد «زیر صفر» ابداً صادق نیست. ما شما را در زاویه دید انسان کشنگر قرار داده‌ایم و انگیزه‌تان را برای دست‌بردن در آنچه روی صحنه تئاتر می‌بینید، تحریک کرده‌ایم.

این اتفاق با چه سازوکاری رقم خورده؟

با این سازوکار که موقعیت‌ها تغییرپذیر توصیف شده‌اند. این یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های هر چهار ایزبود اثر است. آن وقت است که شما خود را کشنگرتر، آزادتر و پرامیدتر احساس می‌کنید. این اتفاق هوش شما را قلقلک می‌دهد و از شما آدم بیدارت‌ری می‌سازد و این دقیقاً همان چیزی است که تیم تولید «زیر صفر» دنبالش بوده‌اند.

نگاهی به فیلم‌های اخیر اصغر فرهادی - بخش نخست

محک صداقت

خشک ششویی برملا می‌شود، ولی باز داستان رو به جلو می‌رود و دو شخصیت داستان سعی می‌کنند گذشته را رها کنند و رو به آینده بگردانند، ولی باز هم داستان با خاطره‌ز ن درک‌مافته، از شوهرش و گذشته‌شان تمام می‌شود. بنابراین علاوه‌بر تسبسته اتفاقاتی که همگی متضمن اصل عدم قطعیت است، همواره محدودبودن ادراک آدمی را یادآوری می‌کند. فیلم مدام هشدار می‌دهد که رهایی از گذشته به صورت صددرصد محال است. در دقایق ابتدایی فیلم فروشنده، گذشته خود را به صورت ساختمان‌های درهم نشان می‌دهد. در ادامه شاهد هستیم اتفاقی که برای زن در این فیلم افتاده، بر روابط زن و شوهرش تأثیر گذاشته، همچنین نقاشی پسرپنجه از روی نقاشی دیوار که فرزند زنی که قبلاً مستاجر بوده، بخشی از آن را کشیده است، نمونه‌ای از بازگشت به گذشته است. در پایان فیلم، این گذشته، تن به گریم می‌دهد تا آنچه اتفاق افتاده را فراموش کند، ولی آیا فراموشی ممکن است؟

از مهم‌ترین عناصر فیلم‌های فرهادی عنصر صداقت و اعتماد است. آیا صداقت می‌تواند به صورت ناب خود عرضه شود؟ در نتیجه ارائه‌نشدن گزاره‌های صادقانه است که گاه مشکلات متعددی به‌وجود می‌آید. فرهادی به‌خوبی اشکال متفاوت رفتار افراد را در برابر صداقت و اعتماد به تصویر می‌کشد. در جدایی، دختر نادر برای رهایی پدرش از مخمصه آنچه را دیده است به زان نمی‌آورد؛ ولی در ادامه دچار عذاب وجدان می‌شود. در «گذشته»، دختر از اعتماد مادرش سوءاستفاده کرده ایمیل‌ها را چک می‌کند و در بخشی از فیلم از احمد می‌پرسد آیا اینکه حقیقت را گفتم درد مرا کم کرد؟ و داستان برای پاسخ به این سؤال پیچ‌و‌تاب می‌خورد و گروه‌ای متعددی را باز می‌کند تا بگوید ن دختر مسئول به‌کمارفتن سمیر نیست، بلکه این خود سمیر است که مسئول است. در فروشنده، دوست معلم یا صاحبخانه، صادقانه برخورد نمی‌کند و بر اساس این قول غیرصادقانه اعتمادی ایجاد می‌شود که سگ‌بنای فروپاشی این خانواده است. در سه فیلم اخیر، صداقت رمز بازسازی ابهام‌ها و سوءتفاهم‌های گذشته است. آیا صداقت دردها را کاهش می‌دهد؟ عمل صادقانه در برابر موقعیت‌ها جواب این سؤال را مثبت می‌کند؛ آنچه از فیلم گذشته می‌توان برداشت کرد....

مسئله دیگری که در فیلم‌های فرهادی مشاهده می‌شود، تلاش نسل میانی برای حفظ اخلاق نسل نوجوان است و البته گاهی نسل میانی از این نسل نوجوان غافل می‌شود؛ در فیلم جدایی، آنجا که دخترپنجه مستخدم زباله‌ها را از پله‌ها پایین می‌برد، کیسه پاره می‌شود و زباله، پله را کثیف می‌کند. (درباره پله‌های اصغر فرهادی قبلاً در همین روزنامه توضیح‌حاتی داده‌ام)، از طرفی نادر با تربیت نادرست فرزند خود روبه‌رو است و از دخترش می‌خواهد که به عقاید غلط دیگران حتی معلم خود کاری نداشته باشد و کار درست را انجام دهد. در فیلم گذشته، سمیر از پسرش می‌خواهد به احمد نگاه کند و غدرخواهی کند؛ همچنین در فروشنده، معلم با دانش‌آموزانش روبه‌رو است و البته در این فیلم مقوله تربیت و توجه به آن در مقایسه با دو فیلم قبلی کمی متفاوت شده است و گویی ناامیدانه برای آن تلاش می‌شود. اخلاق با همه جزئیات و شفافیت و پیچیدگی‌هایش در آثار فرهادی ارائه می‌شود و چون متن و محتوا با تکنیک و طرایف بسیار گرد هم می‌آیند، مورد توجه سینمای جهان قرار می‌گیرد؛ ولی با وجود این توجه، در کشور نقدی‌ای دیده می‌شود مبنی بر تمسخر فرهنگ ایرانی در آثار فرهادی که با آن موافق نیستم.

زیر آسمان فیروزهای

مسئولان تلویزیون

با «ریالیته شو» آشنایی نداشتند

● گروه هنر: نشست خبری مستند- مسابقه «فرمانده۴» با حضور حسین افشار، تهیه‌کننده، یوسف کرمی و ارشا اقدسی در محل سازمان اوج برگزار شد. این برنامه که به سبک «ریالیته شو» ساخته شده، برای نخستین‌بار در ایران تجربه می‌شود. حسین افشار درباره چگونگی پاقرتن این برنامه گفت: «مستند- مسابقه «فرمانده» اولین تجربه خانه مستند انقلاب اسلامی و سازمان اوج است. ما در سال‌های ۸۷ که به دنبال تصویب طرح این مسابقه بودیم، با مشکلاتی مواجه شدیم، چون «ریالیته شو» هنوز در سازمان صداوسیما جا نیفتاده بود و مسئولان با آن آشنایی نداشتند و هرچا می‌رفتیم طرح ما رد می‌شد، اما خوشبختانه اکنون مستند- مسابقه‌های مختلفی در تلویزیون ساخته می‌شود». او افزود: «فصل دوم «فرمانده» به دلیل حضور سردار حاج‌محمد ناظری مورد استقبال فراوانی قرار گرفت و او خودش در واقعیت هم یک قهرمان بود که بسیاری از جوانان و دیگر افشار را جذب می‌کرد. شهادت او هم به‌نوعی برای ما پایان کار بود و با وجود فیدبک‌ها قصد ادامه‌دادن این مجموعه را نداشتیم. تا اینکه با پیشنهاد سردار محمد پاکپور، «فرمانده» دوباره متولد شد. ما هم بنا بر پیشنهاد او به استان سیستان‌وبلوچستان رقتیم و کار را در آنجا ضبط کردیم». افشار با اشاره به فضای این استان عنوان کرد: «ما تصور می‌کردیم این استان امنیت لازم را ندارد و نمی‌توان در آن راه رفت، چه برسد به اینکه برنامه ضبط کنیم، اما با تولید برنامه در آنجا تصورهای ذهنی‌مان به‌هم ریخت و دیدیم این استان از امنیت کافی، طبیعت زیبا و مردمان پرتلاشی برخوردار است». او درباره نحوه تولید ایس‌ن کار تصریح کرد: «به‌نظم «فرمانده» بزرگ‌ترین کار گروهی تلویزیون است و عوامل این کار فقط صد نفر هستند و با محوریت نیروی زمینی سپاه و مشارکت نیروی دریایی و هوافضای سپاه تولید شده است. درواقع حدود ۴۰۰ نفر در ساخت آن همراه ما بودند. اگر قرارگاه قدس با ما همکاری و تعامل نداشت، ساخت این مسابقه ممکن نبود. همچنین ساخت این مجموعه با یک کارگردان ممکن

نبود و سه کارگردان با یک نوع تفکر مسابقه را پیش برده‌ند». افشار همچنین درباره نبود سلب‌برتری‌ها در این مستند- مسابقه عنوان کرد: «بسیاری به من می‌گویند که چرا از سلب‌برتی‌ها در این مسابقه استفاده نشده است، درحالی‌که در ریالیته‌شو، خود شرکت‌کننده‌ها باید قهرمان شوند و استفاده از چهره‌های محبوب یک راه میان‌بر است». ارشا اقدسی نیز به‌عنوان کارشناس فنی در این نشست گفت: «دنیا را آدم‌های معمولی نجات می‌دهند، پس مهم است که اینن آدم‌های معمولی را جمع کنید و از آنها قهرمان بسازید. این برنامه به‌لحاظ تکنیکی از شرایط خوبی برخوردار است. هرچند که در ریالیته‌شوهای معروف جهان امکانات بسیار پیشرفته تصویربرداری وجود دارد که ما هیچ‌کدام از آنها را نداریم، چن من در آن طرف کار می‌کنم، با امکانات آنها از نزدیک آشنا شده‌ام». در پایان نشست، افشار در پاسخ به پرسشی درباره علت نبود بانوان در این مستند- مسابقه بیان کرد: «شاید خانم‌ها نتوانند در این مسابقه حضور داشته باشند، چون در تلویزیون حتی ورزش‌کردن بانوان هم قابل نمایش نیست! از طرف دیگر شاید دختران کماندو چندان قابل‌باور نباشد».

«گذر خاموش» گرافیتی در سیحون

● شرق: «گذر خاموش» و «محض اطلاع» دو نمایشگاه گرافیتی است که در خرده‌امه‌ا در کالری سیحون برگزار خواهند شد. در نمایشگاه «گذر خاموش»، ۲۰ اثر از یکی از هنرمندان گرافیتی ایرانی با نام «خاموش» در معرض دید علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت و این درواقع اولین نمایشگاه انفرادی این هنرمند گرافیتی است. «گذر خاموش» را می‌توان به دو مجموعه تقسیم کرد: مجموعه ماشین‌ها که متأثر از شهر و خیابان و وسایل نقلیه‌ای است که در شهرها تردد می‌کنند و در آنها تناقض‌ها و تشویش‌های موجود در شهر به تصویر درآمده‌اند و مجموعه چاقوها که به‌نوعی درون‌مایه غالب کارهای «خاموش» است و در آنها چاقوها در وضعیت‌های مختلف به تصویر درآمده‌اند. «محض اطلاع» نمایشگاهی است که در آن ۳۰ اثر از هنرمندان مختلف گرافیتی به نمایش درخواهند آمد. در این نمایشگاه آثاری از هنرمندان مشهور خارجی در کنار آثاری از هنرمندان ایرانی در معرض دید عموم قرار خواهد گرفت. در این نمایشگاه آثاری از BLU, BANKSY, BLACK HAND, NAFIR, FRZ, ILL, ICE AND SOT, OBEY و... به نمایش درخواهند آمد. «گذر خاموش» از ۴ تا ۲۳ خرداد در کالری سیحون؟ برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند در روزهای شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۱۱ تا ۱۷ و جمعه‌ها از ساعت ۱۰ تا ۲۰ از نمایشگاه بازدید کنند. «محض اطلاع» نیز از ۳ تا ۱۶ خردادماه در کالری سیحون برگزار می‌شود و علاقه‌مندان می‌توانند در روزهای شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۱۱ تا ۱۷ و روزهای جمعه از ساعت ۱۶ تا ۲۰ از آن بازدید کنند.

یعنی میشه من هم به درس خوندن ادامه بدم؟

با کمک به بچه های بنیاد دانش آینده فرزندی را تغییر می دهید برای اطلاعات بیشتر به سایت بنیاد دانش مراجعه کنید

www.bonyaddanesh.org

 bonyaddanesh

 bonyaddanesh

تلفن: ۹-۷۷۶۳۶۳۷۷